

El cinquè manament del Decàleg sembla un dels més senzills: «no matis» (Ex 20,13; Dt 5,17). Ara bé, Jesucrist —enviat pel nostre Pare del Cel perquè «els llibres de la Llei» arribessin «a la plenitud» (Mt 5,17)— ens va advertir així: «ja sabeu que es va dir als antics: “No matis”, i el qui mati serà condemnat pel tribunal. Idò jo us dic: el qui s’irriti amb el seu germà serà condemnat pel tribunal; el qui l’insulti serà condemnat pel Sanedrí, i el qui el maleeixi acabarà al foc de l’infern» (Mt 5,21-22).

En efecte, des de la perspectiva cristiana, el compliment del cinquè manament ens demana superar el «no matis» perquè el mandat del Senyor va ésser estimar els nostres enemics i pregar pels nostres perseguïdors (Mt 5,44). Per aquesta raó, el Catecisme també identifica com a pecats contra aquest manament —junt amb l’homicidi, l’avortament i l’eutanàsia— la ira i l’odi (epígrafs núm. 2302 i 2303).

Aquestes eren les emocions que niaven en el cor de Saule de Tars abans de la seva conversió de camí a Damasc. L’expressió utilitzada en els Fets dels Apòstols és molt eloqüent en aquest sentit: «Saule, respirant encara amenaces i mort contra els deixebles del Senyor, anà a trobar el gran sacerdot i li demanà cartes adreçades a les sinagogues de Damasc per endur-se’n presos a Jerusalem els qui trobés adherits al Camí del Senyor, tant homes com dones» (9,1-2). El jove Saule de Tars estava dominat per la ira i l’odi que sentia envers els primers cristians fins al punt que aquests sentiments —«amenaces i mort contra els deixebles del Senyor»— havien esdevingut com l’aire que alenava per a poder viure.

¿Quantes persones —inclosos molts cristians— respiren cada dia «amenaces i mort»? Escoltar les notícies els dematins fa feredat per la quantitat de violència que hi ha a la nostra societat. Perquè el mal del món no ve només de la violència física de les guerres i els assassinats, sinó també de la violència espiritual dels insults i les ofenses que constantment es pronuncien en el debat

públic.

L’any 1943, pocs mesos abans de la seva mort, la filòsofa Simone Weil va escriure que «pràcticament a tot arreu —i, fins i tot, sovint per problemes purament tècnics—, l’operació de prendre partit, de prendre posició a favor o en contra, substitueix l’obligació del pensament. Aquesta és la lepra que s’ha originat en els àmbits polítics i que s’ha estès, per tot el país, pràcticament a la totalitat del pensament. És dubtós que es pugui posar remei a aquesta lepra, que ens mata, sense començar per la supressió dels partits polítics» (Assaig sobre la supressió dels partits polítics, Sant Cugat del Vallès: Pol-len edicions, 2023, pàg. 52-53).

En efecte, l’organització del debat públic entorn als partits polítics ha contribuït

decisivament a polaritzar la societat en tots els estaments. La ciutadania es divideix «a favor o en contra» en funció de les respectives preferències partidistes. Així, el partit amb el qual s’està «a favor» rep un tracte d’obediència

proper a la idolatria, mentre es respiren «amenaces i mort» envers el partit amb el qual s’està «en contra». Els benivolguts lectors pensaran que aquesta descripció és exagerada —i, gràcies a Déu, en molts casos tindran raó—, però plantegem-nos aquesta pregunta: ¿quina és la darrera vegada que hem reconegut que és interessant i oportuna una proposta plantejada per un partit amb el qual estem «en contra»?

La «lepra» que denuncià Simone Weil és real i, en el cas dels cristians, ens està fent oblidar el significat ple del cinquè manament del Decàleg. Un bon antídoto contra aquesta tendència ens l’ofereix la vida de la venerable Maricarmen González Valerio (<https://maricarmengv.info/>): nascuda el 1930, son pare va ésser assassinat al principi de la Guerra Civil i ella va morir el 1939 oferint la seva vida i els seus dolors per la conversió de Manuel Azaña. Tot un exemple d’estimar els enemics i pregar pels perseguïdors.